

Aan
Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Van
N.V. Nederlandse Gasunie

Datum
4 oktober 2021

Onderwerp
Reactie N.V. Nederlandse Gasunie op consultatie Regeling energie vervoer

Gasunie is een energie-infrastructuurbedrijf. In Nederland beheren en onderhouden wij infrastructuur voor grootschalig transport en opslag van gas, daarnaast zijn wij mede-eigenaar van de LNG import terminal op de Maasvlakte. Onze activiteiten zijn nu nog vooral gericht op aardgas, maar wij spannen ons in om de ontwikkeling van groen gas en waterstof te stimuleren. Daarnaast werken wij aan het ontwikkelen van warmte en CO₂ infrastructuur. Wij zorgen ervoor dat de energievoorziening veilig, ongestoord en zo duurzaam mogelijk gebeurt.

Door middel van deze consultatiereactie willen wij graag reageren op de Regeling energie vervoer (de Regeling). Wij zijn tevreden dat waterstof nu mee wordt genomen in de hernieuwbare brandstofeenheden (HBE) systematiek. Dat stimuleert de ontwikkeling van groene waterstof. De voorgestelde multiplier van 2,5 voor groene waterstof zal een prikkel geven aan producenten. Onderstaand hebben wij echter een aantal opmerkingen over de regels rondom hernieuwbare brandstofeenheden, de multipliers, de definitie van een directe lijn, en één van de regels die bioLNG zou kunnen belemmeren en die onnodige aansluitingen op het gastransportnet vereist.

Hernieuwbare brandstofeenheden

Zowel vloeibare hernieuwbare brandstoffen (uit waterstof vervaardigde methanol, kerosine, LNG of vloeibare waterstof) als gasvormige hernieuwbare brandstoffen (pure waterstof) die door garanties van oorsprong (GVO's) voor andere gassen boekhoudkundig vergroend kunnen worden, moeten volgens de Regeling aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De hernieuwbare brandstoffen moeten worden geproduceerd in Nederland o.b.v. Nederlandse hernieuwbare elektriciteit (Artikel 8 lid 2c en Artikel 8a lid 3c).
- Er mag geen exploitatiesubsidie verstrekt worden aan de hernieuwbare brandstof, noch aan de hernieuwbare elektronen waar die hernieuwbare brandstof uit geproduceerd is (dit was al geregeld in de concept-AMvB Energie en Vervoer, artikel 9a, lid 3 en wordt in de toelichting op artikel 8a van de Regeling herhaald).

De richtlijn hernieuwbare energie (RED) II maakt import van hernieuwbare waterstof mogelijk, dat vervolgens kan meetellen voor de nationale doelstellingen, onder de voorwaarde van statistische overdracht, om dubbeltelling van hernieuwbare energie door de leverende en ontvangende lidstaat te voorkomen. Echter, volgens de regeling moet de waterstof aan de bovenstaande criteria voldoen om in aanmerking te komen voor HBE's. Waterstof zal echter voor een deel in de toekomst worden geïmporteerd.¹ Dit betekent dat er geen HBE's verstrekt kunnen worden voor de geïmporteerde hernieuwbare waterstof. Als de waterstof volgens de

¹ Hyway27, PwC, juni 2021.

N.V. Nederlandse Gasunie

Datum: 4 oktober 2021

Onderwerp: Reactie N.V. Nederlandse Gasunie op consultatie Regeling energie vervoer

RED II criteria als duurzaam wordt beschouwd, zou het niet moeten uitmaken wat de oorsprong van de waterstof is, onder de voorwaarde dat het hernieuwbare karakter van die waterstof niet tevens in het land van herkomst wordt geclaimd. Hierdoor zal Nederland zich goed positioneren als hub voor invoer/doorvoer van waterstof en daarmee de koploper kunnen worden van import in Noordwest-Europa, bijdragen aan de Nederlandse klimaatdoelstellingen en zodoende bijdragen aan een goed vestigingsklimaat.

Wat betreft de bepalingen omtrent subsidie voor een energiedrager in relatie tot HBE's willen wij het volgende opmerken: het feit dat er voor waterstof via de SDE++ subsidie gegeven kan worden voor productie van waterstof betekent (helaas) niet dat deze voldoende is om de productie hiervan rendabel te maken. De spelregels van de SDE++ maken dat slechts een klein deel van de onrendabele top vergoed zou kunnen worden. Dit komt doordat er een maximumbedrag in EUR/ton vermeden CO₂ geldt die voorlopig ontoereikend is. Daarom zouden er ook HBE's verstrekt moeten kunnen worden aan groene waterstof-installaties die ook andere subsidies ontvangen, zodat de markt zich voldoende kan gaan ontwikkelen. De totaal verstrekte subsidie mag evenwel niet leiden tot onverantwoorde rendementen met publieke middelen. Door de implementatie RED II hierop aan te passen, kan Nederland zorgen voor stabiele en betrouwbare wetgeving en zekerheid bieden aan een markt in ontwikkeling.

Paragraaf 2.2.2 van de toelichting lijkt de toekomst van GvO's uit te sluiten (vergroeningssystematiek). Bedrijven hebben baat bij meerjarige duidelijkheid. Daarom zou het vergroeningssystematiek met behulp van GvO's waar nu in de Regeling voor wordt gekozen voor een langere tijd vastgelegd moeten worden. Latere wijzigingen worden idealiter ruim van tevoren aangekondigd richting de markt, zodat – voor zover mogelijk – hierop geanticipeerd kan worden.

Verder wordt er in de toelichting over bijlage 8 een onderscheid gemaakt tussen vloeibare en gasvormige hernieuwbare brandstoffen bij het inboeken: voor vloeibare hernieuwbare brandstoffen moet de inboekverificateur een "boekhoudkundige koppeling" maken, terwijl dat voor gasvormige hernieuwbare brandstof "een koppeling" moet zijn. Dit zou voor gasvormige hernieuwbare brandstof duidelijker gemaakt moeten worden.

Multipliers

Artikel 11 regelt de multiplier van 2,5 voor geleverde hernieuwbare brandstoffen; een multiplier van 4 voor elektriciteit; en 2 voor biobrandstoffen. Wij zijn tevreden met het feit dat hernieuwbare brandstoffen zoals waterstof een multiplier zullen krijgen. Deze is echter niet gelijk aan de multiplier voor elektriciteit. De gedifferentieerde multipliers tussen energiedragers bieden brandstoffen zoals waterstof zodoende minder kansen om de markt te betreden, aangezien zij niet van een vergelijkbare hoge multiplier kunnen profiteren. De multipliers zouden, daar waar er geen goede grond is om te differentiëren, daarom gelijkgetrokken moeten worden om een efficiënt en gelijk speelveld te garanderen.

N.V. Nederlandse Gasunie

Datum: 4 oktober 2021

Onderwerp: Reactie N.V. Nederlandse Gasunie op consultatie Regeling energie vervoer

Onnodige aansluitingseis en belemmering bioLNG

Als landelijke netbeheerder hebben wij verschillende wettelijke taken, zoals de aansluitaak en de algemene taak om het gastransportnet op een doelmatige wijze te beheren en te ontwikkelen. Wij vragen aandacht voor één van de regels die onder meer in het eerste lid van artikel 6a en in bijlage 8 van de Regeling beschreven staat. Het betreft de regel dat vloeibare biobrandstoffen zoals bioLNG met behulp van GvO's van gas uit hernieuwbare bronnen alleen administratief vergroend kunnen worden indien het voor de productie van deze vloeibare brandstoffen gebruikte gas wordt onttrokken uit het Nederlandse gastransportnet. Ons zorgpunt is dat deze tekst gelezen kan worden dat het gas fysiek uit het gastransportnet moet worden onttrokken. Een eis van fysieke onttrekking van gas uit het gastransportnet is ondoelmatig en verhoudt zich daarmee slecht met de genoemde wettelijke taken. Voor invoeders van gas is een dergelijke eis ook onnodig aangezien gas ook op gebruikelijke wijze administratief aan het gastransportnet kan worden onttrokken. Een fysieke aansluiting, en de daarvoor benodigde investering, is dan niet meer nodig.

Bovengenoemde regeling is van groot belang voor de inzet van bioLNG, dat een belangrijke rol kan spelen in de energietransitie doordat het de vergroening van onder andere de mobiliteitssector mogelijk maakt. De eis van fysieke onttrekking is een onnodige belemmering bij het stimuleren van de vergroening van de mobiliteitssector omdat het inefficiënt is en mogelijk zorgt voor minder aanbod van bioLNG. Daarom zouden wij willen verzoeken om in de tekst van de Regeling duidelijk te maken dat het gas dat wordt gebruikt voor de productie van vloeibare brandstoffen niet fysiek uit het gastransportnet moet worden onttrokken om in aanmerking te komen voor administratieve vergroening; een administratieve onttrekking zou moeten volstaan. Dit zou ook ondoelmatige aanvragen voor nieuwe aansluitingen zo veel mogelijk voorkomen. Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen naar de reactie op deze consultatie van Gasunie dochter GTS.

Definitie directe lijn

In de regeling wordt een nieuwe definitie geïntroduceerd van het reeds bekende begrip directe lijn. De definitie van een directe lijn in de regeling is anders dan de Europese definitie van dit begrip welke volgt uit Richtlijn 2019/944 en die gekoppeld is aan de RED II. Ook wijkt de voorgestelde definitie af van hetgeen bedoeld is in artikel 27 (3) van de RED II met het begrip rechtstreekse aansluiting. Uit dit artikel volgt dat er wel degelijk sprake kan zijn van een verbinding met het elektriciteitsnet: "(b) niet op het net is aangesloten of op het net is aangesloten maar waarvoor kan worden bewezen dat de desbetreffende elektriciteit is verstrekt zonder dat elektriciteit van het net wordt genomen". Ook wijkt de nieuwe definitie af van de definitie van directe lijn in de Elektriciteitswet (Artikel 1ar). Het in lagere regelgeving introduceren van andere definitie is onwenselijk en bovendien is hetgeen wordt voorgesteld niet in lijn met de bedoeling van de RED II.

Wij zijn gaarne bereid bovenstaande punten van andere toelichting te voorzien.